

Diplomní projekt: Fakulta humanitních studií - Praha Střešovice

Atelier: Tomáš Hradečný a Klára Hradečná, FA ČVUT – letní semestr 2015/2016

Autor projektu: Adéla Röbelová

Autor posudku: Petr Burian

Fakulta humanitních studií je mladou a důležitou součástí UK. Nepochybně potřebuje důstojné sídlo hodné jejího významu. Pokus o jeho situování na vnější obvod prstence někdejšího opevnění mi připadá jako docela logická volba s nemalou šancí na životaschopné fungování této školní budovy. K místu naproti Střešovické vozovně jen na okraj: i při veškeré skromnosti si troufnu prohlásit, že řešené území zná málokdo tak dobře jako já, s ohledem na fakt, že jsem celou první polovinu svého života prožil v domě ležícím 300m od navržené stavby a přímo na pozemku pak vybojoval řídičský průkaz na cvičišti autoškoly. Ale je zde mnohem důležitější story: příběh nové vzdělávací instituce v centru metropole a při tom na "zelené louce", který předkládá Adéla Röbelová.

Autorka nás seznamuje se současnou situací instituce a s parametry území. Poznáváme prostředí stavby tvořené kvaziparkem vzniklým na místě zrušeného opevnění. Je na místě ocenit sdělné podání grafiky schémat a map. Je zde dobře vysvětlena jak historie vývoje území, tak škála přístupů, které město volilo při postupném zastavování prostorů jednotlivých rušených bastionů. Toto shrnutí je důležitým odrazovým bodem pro vlastní návrh. Adéla totiž opírá základní urbanisticko-hmotové řešení o analogii právě s jedním z dokumentovaných přístupů k zastavování severních pražských hradeb. Zvoleným předobrazem je nedaleko stojící budova někdejšího městského sirotčince z počátku 20. stol. navržená Josefem Rozsypalem - dnes sloužící jako sídlo MK ČR. Autorka tak do svého návrhu vtěluje jak přibližně podobnou objemovou proporci, tak analogický odstup nové hmoty od Patočkovy ulice. Jde v dané situaci ještě dále, neboť relativní rovinnost terénu zde - na rozdíl od předobrazu - umožňuje pojmut komunikaci podél budovy jako logickou, žádoucí a přímou propojku Střešovic a Hradčan.

Výběr polohy hlavního vstupu má při autorkou zvoleném hmotovém konceptu v zásadě dvě možnosti: severní (střešovickou) a jižní (hradčanskou). Autorka se přiklonila k možnosti severní. S ohledem na obsluhu domu veřejnou dopravou jde o volbu logickou. Ovšem háček v tomto řešení nacházím. Univerzitní budovy jsou dle mého názoru úspěšně fungující tehdy, když krom vlastního vnitřního světa dokážou něco ze sebe vydat směrem do nejbližšího okolí. Nějakým způsobem okupují veřejný prostor. Diplomantka si je této skutečnosti vědoma. Umisťuje do severní části parteru kavárnu a otevřenou studovnu vytvářející náruč kolem vstupu. Frekventovaná a nepříjemná Patočková ale v tomto záměru sehrává roli významného inhibitoru. Jsem přesvědčen, že jižní, hradčanská strana budovy nabízí už jen díky odstupu od Jelení nepoměrně vyšší komfort veřejného prostoru - klidového, slunného, tiššího. Diplomantka jeho velkorysost ještě umocňuje přesunem kolejového tělesa tramvaje. V návrhu však zůstává opomenut, byť mohl - dejme tomu jako sekundární vstup - okolí budovy velmi zpříjemnit a dát domu vedle nezbytně důstojné i svou méně formální tvář.

Kubická hmota rozčísnutá proskleným atriem na dvě poloviny je řešením, které pro obdobnou instituci dobře funguje. Napomáhá čitelnosti, orientaci, usnadňuje řešení vnitřních komunikací.

Rovněž dispozici jednotlivých podlaží vystavěnou kolem opakujících se páteřních chodeb považují za logickou volbu přebírající osvědčené principy známé již z rakousko-uherských školních budov. Poněkud neústrojným dojmem v nich působí pouze vetřelec v podobě velkoprostorových poslucháren.

Adéla balí svoji kostku do abstraktní obálky z pestrobarevných laminátových profilů, které zčásti plní úlohu fixních stínících prvků. Atrium odlišuje jak hmotově, tak materiálově. Ve svém autorském komentáři uvádí, že navenek má budova působit, cituji: "hravě seriózně". Krom toho, že z této deklarace poněkud ční protimluv v ní obsažený, nedozvídáme se nic o tom, proč by tomu tak mělo být. Za další: ano, chápu jako pozitivní a legitimní přístup zvolenou hmotovou analogii s nedalekou vládní budovou. Ovšem fakt, že diplomantka vnímá jako důležitý prvek propast do takto jednoznačné kubické hmoty nepatrné a ve výsledku zcela nečitelné směrové nuance, které jí poskytuje trasování okolních navazujících komunikací - to považuji za element vykukující někde z prvního stupně studia. Tady jsme přeci jen o něco dále a očekával bych, že u podobných nápadů bude studentka závěrečného ročníku schopna nahlédnout jejich formálnost a budovu podobného ražení zkrátka navrhne ortogonální.

Adéla Röbelová dle mého názoru naplnila zadání práce. Předložila penzum očekávaných příloh. Dokázala dům popsat, uchopit, představit vizualizacemi, modelem. Má z toho titulu legitimní nárok na to, aby byla její práce přijata. Co však postrádám, a co bych možná ocenil více než jistě kvalitně graficky zpracované půdorysy, řezy a pohledy, je krucální část díla, kterou bych jednoduše pojmenoval jako koncept. Z celé diplomní práce se krom jednoduché hmotové analogie nedozvídám nic o tom, proč dům vypadá tak, jak vypadá. Nevidím jeho příběh a to mě mrzí. Bez silného příběhu geneze totiž těžko vzniká inspirativní architektura.

Navrhuji práci přijmout se stupněm hodnocení [REDACTED]

08. 06. 2016 Petr Burian

